Europees Parlement

2014 - 2019

Zittingsdocument

A8-0361/2015

10.12.2015

VERSLAG

over de activiteiten van de Commissie verzoekschriften in 2014
(2014/2218(INI))

Commissie verzoekschriften

Rapporteur: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

TOELICHTING 18

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMINGIN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE... 34

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE 35

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de activiteiten van de Commissie verzoekschriften in 2014 (2014/2218 (INI))

Het Europees Parlement,

– gezien zijn eerdere resoluties over de uitkomst van de beraadslagingen van de Commissie verzoekschriften,

– gezien de artikelen 10 en 11 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),

– gezien het belang van het recht om verzoekschriften in te dienen en het belang voor het Parlement om onmiddellijk kennis te nemen van de specifieke zorgen van de burgers en ingezetenen van de Unie, zoals bepaald in de artikelen 24 en 227 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

– gezien artikel 228 van het VWEU,

– gezien artikel 44 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie inzake het recht om verzoekschriften in te dienen bij het Europees Parlement,

– gezien de bepalingen van het VWEU met betrekking tot de inbreukprocedure, en met name de artikelen 258 en 260,

– gelet op artikel 52, artikel 215, artikel 216, lid 8 en artikel 218 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie verzoekschriften (A8-0361/2015),

A. overwegende dat in 2014 2 714 verzoekschriften zijn ontvangen, bijna 6 % minder dan in 2013, toen het Parlement 2 885 verzoekschriften ontving; overwegende dat 790 verzoekschriften ontvankelijk zijn verklaard en in behandeling zijn genomen; overwegende dat 1 070 verzoekschriften niet-ontvankelijk verklaard zijn; overwegende dat 817 verzoekschriften ontvankelijk verklaard zijn en afgehandeld zijn; overwegende dat van 37 verzoekschriften de aanbeveling betwist is; overwegende dat uit deze cijfers blijkt dat bijna tweemaal zoveel verzoekschriften zijn ontvangen als in 2009; overwegende dat het aantal ambtenaren dat met de behandeling van deze verzoekschriften belast is, niet dienovereenkomstig verhoogd is;

B. overwegende dat het jaarverslag over de activiteiten van de Commissie verzoekschriften is bedoeld om een analyse van de in 2014 ontvangen verzoekschriften te bieden alsmede om van gedachten te wisselen over mogelijke verbeteringen van de procedures en van de betrekkingen met andere instellingen;

C. overwegende dat het aantal ontvangen verzoekschriften bescheiden is in verhouding tot het aantal inwoners van de Europese Unie, wat erop wijst dat de meeste burgers zich nog niet bewust zijn van het recht om verzoekschriften in te dienen, of van het mogelijke nut ervan als middel om de aandacht van de Europese instellingen en de lidstaten te vestigen op aangelegenheden die hen aangaan en zorgen baren; overwegende dat sommige burgers weliswaar op de hoogte zijn van de

verzoekschriftenprocedure, maar dat er nog steeds wijdverbreide verwarring bestaat over de werkzaamheden van de EU, zoals blijkt uit het grote aantal ingediende niet-ontvankelijke verzoekschriften (39,4 %);

D. overwegende dat een deugdelijke behandeling van verzoekschriften tijdens de hele procedure cruciaal is om aan te tonen dat het petitierecht wordt geëerbiedigd; overwegende dat degenen die verzoekschriften indienen doorgaans burgers zijn die zich inzetten voor de verbetering en het toekomstige welzijn van onze samenlevingen; overwegende dat de wijze waarop deze burgers de afhandeling van hun verzoekschrift ervaren hun toekomstige mening over het Europese project kan bepalen;

E. overwegende dat 1 887 verzoekschriften, waarvan 1 070 niet-ontvankelijk waren, in 2014 zijn afgehandeld; overwegende dat dit een stijging van bijna 10 % betekent ten opzichte van 2013, toen 1 723 verzoekschriften werden afgehandeld;

F. overwegende dat de burgers van de EU worden vertegenwoordigd door de enige EU-instelling waarvan de leden rechtstreeks door hen worden gekozen – het Europees Parlement; overwegende dat het recht om verzoekschriften in te dienen hun de kans biedt de aandacht van de door hen gekozen vertegenwoordigers te trekken;

G. overwegende dat de burgers van de EU en de cultuur van dienstverlening aan hen altijd centraal moeten staan in de werkzaamheden van het Parlement en met name in die van de Commissie verzoekschriften, en aan alle andere overwegingen of doelmatigheidscriteria voorafgaan; overwegende dat het huidige niveau van beschikbare personele middelen binnen de afdeling Verzoekschriften de naleving van deze fundamentele beginselen in gevaar brengt;

H. overwegende dat het recht om verzoekschriften in te dienen, indien de essentie ervan volledig wordt geëerbiedigd, de communicatie tussen het Parlement en de burgers en ingezetenen van de EU kan versterken als er een open, democratisch, inclusief en transparant mechanisme in alle fasen van de verzoekschriftenprocedure tot stand wordt gebracht, met als doel problemen op te lossen die met name verband houden met de toepassing van de EU-wetgeving;

I. overwegende dat het petitierecht een essentieel onderdeel is van de participerende democratie;

J. overwegende dat met het petitierecht, alsmede met de Europese Ombudsman, wordt beoogd het wanbestuur aan te pakken van EU-instellingen of van nationale instellingen bij de uitvoering van EU-wetgeving;

K. overwegende dat verzoekschriften waardevolle feedback opleveren voor wetgevers en uitvoerende organen op zowel Europees als nationaal niveau, met name over mogelijke lacunes bij de tenuitvoerlegging van EU-wetgeving; overwegende dat verzoekschriften een vroegtijdige waarschuwing kunnen zijn voor lidstaten die achterblijven bij de uitvoering van EU-wetgeving;

L. overwegende dat de tot de Commissie verzoekschriften gerichte verzoekschriften vaak een nuttige en directe inbreng zijn gebleken voor andere commissies van het Parlement bij hun respectieve wetgevende werkzaamheden;

M. overwegende dat de Commissie verzoekschriften niet als enige de taak heeft om te zorgen dat het fundamentele petitierecht naar behoren wordt geëerbiedigd, maar dat het veeleer een gemeenschappelijk streven van alle commissies van het Parlement, alsook van de andere EU-instellingen, zou moeten zijn; overwegende dat in afwachting van de reacties van andere commissies geen enkel verzoekschrift mag worden afgehandeld;

N. overwegende dat de Commissie verzoekschriften ernaar moet streven meer gebruik te maken van haar prerogatieven en algemene en specifieke commissie-instrumenten, zoals mondelinge vragen en korte resoluties, om zodoende zichtbaarheid te geven aan de verschillende in de ontvangen verzoekschriften tot uiting gebrachte punten van zorg van burgers en inwoners van de EU, door die tijdens de plenaire vergadering van het Parlement ter sprake te brengen;

O. overwegende dat ieder verzoekschrift zorgvuldig, efficiënt, vlot, transparant, afzonderlijk en onder eerbiediging van het participatierecht van de leden van de Commissie verzoekschriften moet worden beoordeeld en behandeld; overwegende dat iedere indiener binnen een redelijke termijn een antwoord moet ontvangen met mededeling van de redenen waarom het verzoekschrift in kwestie werd afgesloten of van de getroffen follow-up-, uitvoerings- en toezichtmaatregelen; overwegende dat betere institutionele coördinatie met nationale, regionale en EU-instellingen van wezenlijk belang is om in verzoekschriften aangehaalde kwesties onmiddellijk aan te pakken;

P. overwegende dat een efficiënte en vlotte behandeling van verzoekschriften ook moet worden gegarandeerd wanneer een nieuw Parlement aantreedt en ten gevolge daarvan personeelsveranderingen plaatsvinden;

Q. overwegende dat het vooral in het belang van de ontvankelijke en gegronde verzoekschriften is als het werk van de Commissie verzoekschriften niet wordt belemmerd door het feit dat zij zich onredelijk lang moet bezighouden met niet-ontvankelijke en ongegronde verzoekschriften;

R. overwegende dat de indiener naar behoren moet worden geïnformeerd over de redenen waarom het verzoekschrift in kwestie niet-ontvankelijk werd verklaard;

S. overwegende dat de verzoekschriften worden besproken tijdens de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften en dat de indieners kunnen deelnemen aan deze besprekingen, het recht hebben hun verzoekschrift te presenteren en nader toe te lichten en actief kunnen bijdragen aan het werk van de Commissie verzoekschriften door aanvullende informatie te verstrekken aan de leden van de Commissie verzoekschriften en aan de Europese Commissie, alsook aan de eventueel aanwezige vertegenwoordigers van de lidstaten; overwegende dat in 2014 127 indieners een vergadering hebben bijgewoond en betrokken waren bij de besprekingen van de commissie; overwegende dat dit een vrij laag cijfer van rechtstreekse participatie blijft en zou moeten worden verhoogd, mede door gebruik te maken van technologie voor communicatie op afstand en door een planning te hanteren zodat de indieners hun komst naar de commissie beter kunnen organiseren;

T. overwegende dat de behandeling van de verzoekschriften na het openbare debat tijdens de commissievergaderingen in veel gevallen niet wordt afgesloten en nadere follow-up

is voorzien en feedback wordt verwacht, namelijk in de vorm van aanvullende inlichtingen van de Europese Commissie of parlementaire commissies of concrete uitwisseling met de betreffende nationale of regionale autoriteiten;

U. overwegende dat meer vergadertijd nodig is om een breed scala aan onderwerpen te bespreken en de kwaliteit van elke bespreking te waarborgen; overwegende dat vergaderingen van fractiecoördinatoren cruciaal zijn voor een soepele planning en uitvoering van de commissiewerkzaamheden, en dat daarom voldoende tijd moet worden besteed om tot een democratische besluitvorming te komen;

V. overwegende dat de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften gebaseerd zijn op de schriftelijke informatie van de indieners en hun mondelinge en audiovisuele bijdragen tijdens de vergaderingen, aangevuld met expertise van de Europese Commissie, de lidstaten, de Ombudsman en andere politieke vertegenwoordigingsorganen;

W. overwegende dat de bezwaren van indieners in alle stadia van de verzoekschriftenprocedure naar behoren en op een grondige manier moeten worden onderzocht; overwegende dat voor deze procedure verschillende fasen nodig kunnen zijn, waaronder meerdere ronden van feedback van de indiener en de betreffende Europese instellingen en nationale autoriteiten;

X. overwegende dat verzoekschriften, overeenkomstig de ontvankelijkheidscriteria die zijn vastgelegd in het Verdrag en het Reglement van het Parlement, moeten voldoen aan de formele ontvankelijkheidsvoorwaarden (artikel 215 van het Reglement), met andere woorden dat zij betrekking moeten hebben op een kwestie die binnen het kader van de werkzaamheden van de Europese Unie valt en indiener rechtstreeks aangaat, en dat indieners burger moeten zijn van de Europese Unie of er moeten verblijven; overwegende dat sommige verzoekschriften dientengevolge niet-ontvankelijk worden verklaard omdat ze niet aan deze formele criteria voldoen; overwegende dat het besluit inzake de ontvankelijkheid veeleer aan dergelijke juridische en technische criteria moet voldoen, en niet mag worden bepaald door politieke beslissingen; overwegende dat het webportaal voor verzoekschriften een doeltreffend instrument moet zijn door indieners te voorzien van de nodige informatie en richtsnoeren in verband met de ontvankelijkheid;

Y. overwegende dat nu een specifieke procedure is aangenomen voor de afhandeling van verzoekschriften die betrekking hebben op kinderen, aangezien in deze gevallen iedere vertraging verregaande gevolgen kan hebben voor de betrokkenen;

Z. overwegende dat de verzoekschriften een instrument kunnen zijn waarmee de burgers van de EU kunnen controleren of het EU-recht correct wordt opgesteld en toegepast; overwegende dat de burgers van de EU op deze manier een waardevolle bron van informatie kunnen zijn ten aanzien van het EU-recht en schendingen daarvan, met name op het gebied van milieu, interne markt, erkenning van beroepskwalificaties, consumentenbescherming en de financiëledienstensector;

AA. overwegende dat verzoekschriften vaak gelijktijdig worden ingediend met een klacht bij de Europese Commissie, wat kan leiden tot de instelling van een inbreukprocedure of een vordering wegens nalatigheid; overwegende dat uit de statistieken (zie het 23e

verslag van de Commissie over de controle op de toepassing van het EU-recht (COM/2006/0416)) blijkt dat een kwart tot een derde van de in 2014 verwerkte verzoekschriften en klachten verband houdt met of aanleiding geeft tot inbreukprocedures; overwegende dat de betrokkenheid van het Parlement bij deze verzoekschriftenprocedures een aanvullende toetsing oplevert van het onderzoekswerk van de bevoegde EU-instellingen; overwegende dat verzoekschriften niet mogen worden afgehandeld in afwachting van het onderzoek van de Commissie;

AB. overwegende dat de belangrijkste punten van zorg die in de verzoekschriften aan bod komen, zoals het milieurecht (met name op het gebied van afval- en waterbeheer, de exploratie naar en ontginning van koolwaterstoffen en grootschalige infrastructuur- en ontwikkelingsprojecten), de grondrechten (met name de rechten van het kind en van personen met een handicap, in het bijzonder omdat een vierde van de Europese kiezers verklaart in enige mate aan fysieke gebreken of beperkingen te lijden), het vrije verkeer van personen, discriminatie, immigratie, werkgelegenheid, de onderhandelingen over het trans-Atlantisch partnerschap voor handel en investeringen (TTIP), dierenwelzijn, rechtspraak en de sociale inclusie van personen met een handicap;

AC. overwegende dat het webportaal van de Commissie verzoekschriften met een jaar vertraging op 19 november 2014 werd gelanceerd, ter vervanging van het oude elektronische platform voor het indienen van verzoekschriften op de Europarlwebsite, en ontworpen was om het petitierecht en de actieve betrokkenheid van de burgers bij de EU te bevorderen; overwegende dat dit nog niet volledig operationele portaal erop gericht is een geïntegreerde oplossing te bieden om in de specifieke behoeften van de verzoekschriftenprocedure te voorzien en om de Europese burgers die een verzoekschrift willen indienen een beter webinstrument te bieden, met de mogelijkheid om de verschillende stadia van hun verzoekschrift in realtime te volgen; overwegende dat verscheidene tekortkomingen zijn vastgesteld, met name wat de zoekfunctie betreft, die de rol van het portaal als openbaar register van verzoekschriften ondermijnen, en overwegende dat de tweede fase, waarin alle bestaande problemen worden opgelost, al zou moeten zijn afgerond; overwegende dat het webportaal kan bijdragen tot een betere dienstverlening en zichtbaarheid voor de burgers en de commissieleden en zal fungeren als een elektronisch register (als bedoeld in artikel 216, lid 4, van het Reglement) waarmee de burgers verzoekschriften kunnen indienen en volgen, en een elektronische handtekening kunnen plaatsen onder hun eigen verzoekschriften; overwegende dat het nieuwe portaal is bedoeld om de verzoekschriftenprocedure transparanter en interactiever te maken en de administratieve efficiëntie te verbeteren, in het belang van de indieners, de leden en het grote publiek; overwegende dat het webportaal het instrument moet zijn waarmee meer transparantie van de verzoekschriftenprocedure kan worden bereikt, indieners beter toegang krijgen tot informatie en burgers bewust worden gemaakt van de capaciteit en de mogelijkheden van de Commissie verzoekschriften om hun situatie te helpen verbeteren; benadrukt dat het gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnologie verder moet worden verhoogd en bevorderd om het werk van de commissie dichter bij de burger te brengen;

AD. overwegende dat het Europees burgerinitiatief een belangrijk instrument is om burgers in staat te stellen deel te nemen aan het politieke besluitvormingsproces van de EU, waarvan het potentieel volledig zou moeten worden benut; overwegende dat het instrument, om de beste resultaten te behalen op het vlak van de participatie van

burgers, verder moet worden verbeterd, dat het niveau van vertegenwoordiging en de praktische aspecten ervan moeten worden vergroot, en dat het volledig door de Europese instellingen (en met name de Commissie) moet worden geëerbiedigd en ten uitvoer moet worden gelegd;

AE. overwegende dat de Commissie verzoekschriften actieve belangstelling blijft tonen voor de wijze waarop de verordening inzake het Europees burgerinitiatief wordt toegepast, en zich bewust is van de behoefte aan een nieuwe verordening om het hoofd te bieden aan de vele tekortkomingen, hindernissen en zwakten ervan, alsook aan de omslachtige aard van het bestaande rechtskader en de voorgeschreven mechanismen om een Europees burgerinitiatief te starten en op te volgen, met name wat het daadwerkelijk verzamelen van handtekeningen betreft;

AF. overwegende dat de Commissie verzoekschriften van oordeel is dat de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 211/2011, drie jaar na de inwerkingtreding ervan op 1 april 2012, moet worden geëvalueerd om eventuele tekortkomingen op te sporen en haalbare oplossingen voor te stellen voor een snelle herziening, met het oog op een betere tenuitvoerlegging;

AG. overwegende dat de organisatie van openbare hoorzittingen voor succesvolle initiatieven een succes is geweest en dat de betrokkenheid en participatie van de Commissie verzoekschriften als medeverantwoordelijke commissie bij de hoorzittingen in het kader van de Europese burgerinitiatieven bijzonder werd geapprecieerd door de leden en door het maatschappelijk middenveld; overwegende dat de Commissie verzoekschriften dit proces steunt en haar ruime ervaring met de burgers in dienst stelt van dit streven; overwegende dat van de Commissie een concrete follow-up van geslaagde Europese burgerinitiatieven, met concrete voorstellen, mag worden verwacht;

AH. overwegende dat er dient te worden opgemerkt dat er, vanwege de werklast van de Commissie verzoekschriften en de noodzaak het secretariaat van de Commissie verzoekschriften extra te bemannen, geen enkele onderzoeksmissie heeft plaatsgevonden voor de verzoekschriften waarvoor er in 2014 een onderzoek liep; overwegende dat in de toekomst in geval van passende verzoekschriften onderzoeksmissies zullen plaatsvinden;

AI. overwegende dat in 2016 het gebruikelijke aantal onderzoeksmissies moet plaatsvinden, gezien het feit dat dit een specifieke bevoegdheid van de commissie en een essentieel onderdeel van haar werkzaamheden betreft, waaronder ook de interactie met burgers en autoriteiten in de desbetreffende lidstaten valt; overwegende dat leden van deze delegaties op gelijke voet aan alle gerelateerde activiteiten deelnemen, met inbegrip van verslaglegging;

AJ. overwegende dat de Commissie verzoekschriften verantwoordelijkheden heeft met betrekking tot het Bureau van de Europese Ombudsman, dat bevoegd is om klachten van Europese burgers over mogelijk wanbeheer binnen de instellingen en organen van de Europese Unie te onderzoeken, waarover de commissie ook een jaarverslag opstelt op basis van het jaarverslag van de Europese Ombudsman zelf; overwegende dat de Commissie verzoekschriften in 2014 actief en rechtstreeks heeft meegewerkt aan de organisatie van de verkiezing van de Europese Ombudsman krachtens artikel 204 van het Reglement van het Europees Parlement; overwegende dat mevrouw Emily O'Reilly

in december 2014 voor een mandaat van vijf jaar is herkozen als Ombudsman, en dat deze verkiezingen op een doeltreffende en transparante manier zijn verlopen;

AK. overwegende dat de Commissie verzoekschriften lid is van het Europees Netwerk van ombudsmannen, dat ook een aantal verzoekschriftencommissies van nationale parlementen omvat, voor zover deze bestaan; overwegende dat het van belang is dat de parlementen van de lidstaten verzoekschriftencommissies in het leven roepen of deze versterken waar ze al bestaan, en dat de onderlinge samenwerking wordt verbeterd;

1. benadrukt de werkzaamheden die door de Commissie verzoekschriften moeten worden uitgevoerd, waardoor de burgers en ingezetenen van de Unie enige inspraak krijgen bij het verdedigen en bevorderen van hun rechten en het toezicht op de correcte toepassing van de communautaire wetgeving, daar hun verzoekschriften zorgen van burgers aan de oppervlakte brengen zodat hun legitieme grieven binnen een redelijk tijdsbestek kunnen worden opgelost; wijst er opnieuw op dat betere institutionele coördinatie met nationale, regionale en EU-instellingen alsook andere organen, van wezenlijk belang is om in verzoekschriften aangehaalde kwesties onmiddellijk aan te pakken;

2. benadrukt dat de Commissie verzoekschriften (als aanspreekpunt voor de burgers), de Europese Ombudsman en het Europees burgerinitiatief samen een reeks fundamentele instrumenten vormen voor een grotere politieke betrokkenheid van de burgers, die verzekerd moeten zijn van een transparante, passende toegang tot deze instrumenten en een betrouwbare werking ervan; onderstreept dat deze instanties verantwoordelijk zijn voor het bevorderen van het Europees burgerschap en het vergroten van de zichtbaarheid en geloofwaardigheid van de EU-instellingen; dringt er bij de EU-instellingen op aan het werk van de Europese Ombudsman meer in overweging te nemen; dringt aan op meer mechanismen voor rechtstreekse betrokkenheid van de burgers bij het besluitvormingsproces van de Europese instellingen;

3. benadrukt dat nauwere samenwerking met de nationale, regionale en lokale overheden bij vraagstukken betreffende de toepassing van het EU-recht onontbeerlijk is met het oog op het herstel van het contact met de Europese burgers en de versterking van de democratische legitimiteit en de verantwoordingsplicht in het besluitvormingsproces van het Europees Parlement; merkt op dat samenwerking wordt verbeterd door proactieve uitwisseling van informatie, op alle institutionele niveaus, en dat dit essentieel is om door indieners aangehaalde kwesties aan te pakken; betreurt het dat in bepaalde gevallen nationale, regionale en lokale autoriteiten niet reageren op verzoeken van de Commissie verzoekschriften;

4. waarschuwt voor de aanhoudende achterstand bij de behandeling van verzoekschriften, vanwege het gebrek aan beschikbaar personeel in het commissiesecretariaat, dat duidelijke gevolgen heeft voor de tijd die beschikbaar is voor de afhandeling van verzoekschriften, met name wat de vaststelling van de ontvankelijkheid betreft; is van mening dat dergelijke vertragingen niet aanvaardbaar zijn als een uitmuntende dienstverlening wordt beoogd, en daardoor niet alleen het daadwerkelijke petitierecht wordt ondermijnd maar ook de geloofwaardigheid van de Europese instellingen wordt aangetast in de ogen van de desbetreffende burgers; dringt er bij de verantwoordelijke politieke en administratieve organen van het Parlement op aan om, in samenwerking met de Begrotingscommissie, een passende oplossing te vinden die ervoor zorgt dat de

Commissie verzoekschriften overeenkomstig de geest van de Verdragen kan functioneren;

5. is eveneens van oordeel dat het Parlement de bijzondere verplichting heeft ervoor te zorgen dat het niet ongerechtvaardigd lang duurt voordat niet-ontvankelijke of ongegronde verzoekschriften als niet-ontvankelijk worden aangemerkt of worden afgesloten; onderstreept daarbij dat de niet-ontvankelijkheid respectievelijk het afsluiten van de behandeling van een verzoekschrift wegens ongegrondheid zorgvuldig tegenover de indieners moet worden gemotiveerd;

6. verzoekt de Commissie verzoekschriften en eventueel de voor wijziging van het Reglement bevoegde organen van het Europees Parlement om het onderscheid tussen de criteria voor het vaststellen van ontvankelijkheid en van gegrondheid alsmede tussen het aanhouden en het afsluiten van een verzoekschrift duidelijker uit te werken en dit onderscheid ook voor potentiële indieners van verzoekschriften inzichtelijk te maken;

7. benadrukt de belangrijke ondersteunende rol van de Commissie bij de behandeling van de zaken die door indieners aan de orde zijn gesteld, en verzoekt de Commissie om proactief en tijdig toezicht te houden op door indieners aan de kaak gestelde projecten waarbij sprake is of zal zijn van inbreuk op het EU-recht door de tenuitvoerlegging van officiële planning; verzoekt de Commissie, als hoedster van de verdragen, een oplossing te vinden voor gevallen van onjuiste of niet-omzetting van het EU-recht, die in een groot aantal aan het Parlement gerichte verzoekschriften aan de orde worden gesteld; verzoekt de Commissie daarbij ook minder aarzelend op te treden als het gaat om het instellen van inbreukprocedures; onderstreept dat bij het instellen van inbreukprocedures niet de indruk mag ontstaan dat met grotere lidstaten sterker rekening wordt gehouden; verzoekt de Commissie om de Commissie verzoekschriften regelmatig op de hoogte te houden van de voortgang en de concrete uitkomst van inbreukprocedures die rechtstreeks verband houden met verzoekschriften;

8. verzoekt de Commissie zich volledig in te zetten in het verzoekschriftenproces, namelijk door ontvankelijke, aan haar toegewezen zaken grondig te onderzoeken en de indieners uiteindelijk van nauwkeurige en geactualiseerde antwoorden te voorzien; verwacht dat deze antwoorden nader worden toegelicht in de mondelinge debatten over deze kwesties tijdens de openbare vergaderingen van de Commissie verzoekschriften; is van mening dat de Commissie met het oog op de institutionele geloofwaardigheid in dergelijke debatten moet worden vertegenwoordigd door een functionaris met passende rang;

9. verzoekt dat, omwille van de transparantie en in de geest van loyale samenwerking tussen de verschillende EU-instellingen, de Commissie de toegang tot documenten met alle toepasselijke informatie over EU-proefprocedures vergemakkelijkt, met name in het geval van ontvangen verzoekschriften, met inbegrip van de uitwisseling van vragen en antwoorden tussen de Commissie en de betreffende lidstaat, ten minste wanneer de procedure is afgerond;

10. benadrukt het belang van proactief toezicht en tijdige preventieve maatregelen van de Commissie wanneer er gegrond bewijs is dat bepaalde geplande en bekendgemaakte projecten mogelijk een inbreuk vormen op de EU-wetgeving; is ongerust over de huidige neiging tot terughoudendheid binnen de Commissie bij onderzoek naar de

problematiek van veel verzoekschriften, waarbij op procedurele gronden beperkingen worden opgelegd; is het niet eens met de telkens terugkerende voorstellen om tal van dossiers van specifieke verzoekschriften te sluiten zonder de resultaten van de onderzoeken naar de aangekaarte kwesties af te wachten, en meent dat dit niet strookt met de geest van haar ultieme rol als hoedster van de Verdragen; pleit voor nog meer nauwgezette aandacht en daaropvolgende maatregelen, vooral in zaken waar het gaat om mogelijke inbreuken op de EU-wetgeving door de Commissie zelf, bijvoorbeeld op het vlak van toegang van het publiek tot documenten, zoals gewaarborgd door het Verdrag van Aarhus;

11. wijst erop dat het belangrijk is te waarborgen dat de Commissie alle verzoekschriften gedetailleerd, proactief en zo snel mogelijk beantwoordt;

12. wenst dat het secretariaat meer personeel ter beschikking krijgt, gezien de bijzondere aard van deze commissie en de zware werklast die voortvloeit uit het contact met de duizenden burgers en ingezetenen die elk jaar verzoekschriften indienen;

13. onderstreept de noodzaak van een betere correspondentie met burgers met het oog op de behandeling van hun verzoeken;

14. acht het belangrijk om de samenwerking met de nationale parlementen en hun relevante commissies alsmede met de regeringen van de lidstaten te versterken en om de autoriteiten van de lidstaten ertoe aan te sporen het EU-recht op volledig transparante wijze om te zetten en toe te passen; wijst op het belang van de samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten met het oog op een doeltreffender en transparanter bescherming van de rechten van burgers, en pleit voor de aanwezigheid van vertegenwoordigers van de lidstaten tijdens de vergaderingen; beklemtoont dat er vertegenwoordigers van de Raad en de Commissie van een zo hoog mogelijk niveau aanwezig moeten zijn bij vergaderingen en hoorzittingen van de Commissie verzoekschriften, wanneer de inhoud van de besproken kwesties de betrokkenheid van deze instellingen vereist; herhaalt het in het verslag over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften (2014/2008(INI)) geformuleerde verzoek om een versterking van de gestructureerde dialoog met de lidstaten, namelijk door met regelmaat vergaderingen met leden van nationale verzoekschriftencommissies of andere bevoegde instanties te houden;

15. verzoekt de lidstaten wettelijk te regelen dat in de nationale parlementen een goed functionerende verzoekschriftencommissie moet worden ingesteld, waardoor de samenwerking tussen de Commissie verzoekschriften en de nationale parlementen doeltreffender zou worden;

16. acht het belangrijk dat de commissie verzoekschriften de samenwerking met andere parlementaire commissies versterkt door hun advies te vragen over verzoekschriften, hun leden uit te nodigen voor deelname aan de bespreking van tot hun bevoegdheidsgebied behorende vraagstukken en als medeadviserende commissie meer deel te nemen aan de opstelling van bepaalde verslagen, met name verslagen met betrekking tot de correcte omzetting en tenuitvoerlegging van het EU-recht in de lidstaten; verzoekt de bevoegde commissies de nodige aandacht te besteden aan de aan hen doorgezonden verzoekschriften en passende feedback te verstrekken voor de correcte afhandeling van verzoekschriften;

17. onderstreept het groeiende belang van de Commissie verzoekschriften als toetsingscommissie, die een referentiepunt zou moeten zijn voor de omzetting en tenuitvoerlegging van de Europese wetgeving op administratief niveau in de lidstaten; herhaalt de in zijn resolutie over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften 2013 geformuleerde oproep tot meer politieke debatten tijdens de plenaire vergaderingen en tot een levendiger communicatie over de verzoekschriften van Europese burgers[1];

18. betreurt dat niet meer indieners hun geval rechtstreeks aan de Commissie verzoekschriften kunnen presenteren, deels vanwege een gebrek aan vergadertijd en aan personeel in het secretariaat; dringt aan op een verbetering van de termijnen waarbinnen indieners in kennis worden gesteld van de behandeling van hun verzoekschriften en van hun verschijning voor de commissie; pleit ervoor meer gebruik te maken van videoconferenties of andere middelen waarmee indieners actief aan de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften kunnen deelnemen, ook als ze niet fysiek aanwezig kunnen zijn;

19. pleit voor de onmiddellijke totstandbrenging van een informeel netwerk voor verzoekschriften binnen het Parlement, met deelname van leden die alle parlementaire commissies vertegenwoordigen, om te zorgen voor een soepele en doeltreffende coördinatie van de werkzaamheden met betrekking tot verzoekschriften, waardoor de uitoefening van het petitierecht zal verbeteren;

20. wijst erop dat de overige commissies van het Parlement een belangrijke rol vervullen, onder meer omdat zij tijdens hun vergaderingen aangelegenheden behandelen die aan de orde zijn gesteld in de verzoekschriften die betrekking hebben op hun bevoegdheidsterreinen, en de ontvangen relevante verzoekschriften als informatiebron voor wetgevingsprocedures gebruiken;

21. betreurt dat het Handvest van de grondrechten niet in alle lidstaten is aangenomen en dat de tenuitvoerlegging ervan onduidelijk en tot op zekere hoogte onbevredigend is voor een groot aantal burgers; betreurt eveneens dat het Handvest van de grondrechten nog niet door de EU is aangenomen zoals bedoeld in artikel 6, lid 2, van het VEU en dat de Europese burgers niet voldoende op de hoogte zijn van de procedures die hiervoor bestaan; betreurt de strikte uitlegging door de Europese Commissie van artikel 51 van het Handvest van de grondrechten, waarin wordt bepaalt dat de bepalingen van het Handvest zijn gericht tot de instellingen, organen en instanties van de Europese Unie met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, alsmede, uitsluitend wanneer zij het EU-recht ten uitvoer brengen, tot de lidstaten; herinnert eraan dat de Europese Commissie vaak heeft verklaard dat het haar onmogelijk was om op te treden op het gebied van de grondrechten, wanneer de commissie haar daarom had verzocht, vanwege artikel 51 van het Handvest van de grondrechten; onderstreept dat de verwachtingen van de burgers vaak verder gaan dan hetgeen op grond van de zuiver juridische bepalingen van het Handvest kan worden waargemaakt; verzoekt de Europese Commissie dichter bij de verwachtingen van de burgers te staan en een nieuwe aanpak te zoeken voor de uitlegging van artikel 51;

22. wijst op het belangrijke werk dat de Commissie verzoekschriften heeft verricht in de

[1] Aangenomen teksten, P7_TA (2014)0204.

context van de tenuitvoerlegging van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap; neemt in dit verband terdege kennis van de slotopmerkingen van het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap in verband met het initiële verslag van de Europese Unie[1]; beklemtoont dat het kader van de Europese Unie van voldoende middelen moet worden voorzien, overeenkomstig de voorschriften van het Verdrag; verzoekt in dit verband om een vergroting van de capaciteit van de Commissie verzoekschriften en haar secretariaat, waardoor de commissie haar beschermende rol naar behoren kan vervullen; pleit voor de aanstelling van een aangewezen functionaris met de taak om kwesties op het gebied van handicaps te behandelen; benadrukt de bereidheid van de commissie om nauw samen te werken met andere wetgevingscommissies die deel uitmaken van het netwerk van het Parlement voor handicaps; stelt vast dat de commissie zich meer moet inspannen en meer actie moet ondernemen ten aanzien van de bescherming van personen met een handicap, zoals acties gericht op de bevordering van de spoedige ratificering van het Verdrag van Marrakesh;

23. wijst op de bezorgdheid en de afwijzende houding van de burgers ten opzichte van het trans-Atlantisch partnerschap voor handel en investeringen (TTIP) en de ondoorzichtige onderhandelingen waaraan de Commissie deelneemt, zoals blijkt uit talrijke verzoekschriften die in 2014 zijn ontvangen; onderstreept dat de Commissie dringend de aanbevelingen van de Europese Ombudsman in dit verband ten uitvoer moet leggen;

24. wijst op het advies van de Commissie verzoekschriften inzake aanbevelingen aan de Europese Commissie voor de onderhandelingen over TTIP, waarin zij het als ISDS bekendstaande instrument voor geschillenbeslechting afwijst, waarop in vele ontvangen verzoekschriften werd aangedrongen, en betreurt dat het Europees burgerinitiatief tegen TTIP is verworpen;

25. betreurt het dat enkele lidstaten het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap nog niet hebben geratificeerd en verzoekt hen dit verdrag zo spoedig mogelijk te ondertekenen en te ratificeren;

26. verzoekt de EU en de lidstaten het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap te ondertekenen en te ratificeren;

27. verzoekt de lidstaten het Verdrag van Marrakesh tot bevordering van de toegang tot gepubliceerde werken voor personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben, onverwijld te ondertekenen en te ratificeren;

28. stelt vast dat bijzondere aandacht wordt besteed aan bepaalde verzoekschriften over het plan om mogelijke oliereserves op de Canarische eilanden te verkennen en exploiteren; wijst erop dat indieners die op grond van milieuoverwegingen tegen het plan waren aanzienlijk hebben bijgedragen aan de opheldering van het debat; beseft dat milieuvraagstukken een prioriteit voor de indieners blijven, en dat hierdoor duidelijk wordt waar de lidstaten op dit gebied in gebreke blijven; merkt op dat een aantal van deze verzoekschriften over afvalbeheer, waterveiligheid, kernenergie, fracking en de

[1] Aangenomen door het VN-comité tijdens zijn veertiende bijeenkomst (17 augustus t/m 4 september 2015); zie: http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRPD%2fC%2fEU%2fCO%2f1&Lang=en

bescherming van diersoorten gaan;

29. wijst op het hoge aantal ontvangen verzoekschriften waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het gebruik van fracking om gas en aardolie uit de ondergrond te halen en wordt gewezen op de nefaste ecologische, economische en sociale gevolgen die aan het gebruik van deze techniek verbonden zijn;

30. hekelt met name het opsplitsen van dossiers, een praktijk die herhaaldelijk voorkomt bij grote infrastructuur- of boorprojecten die ten grondslag liggen aan tal van verzoekschriften over milieukwesties;

31. wijst op de bezorgdheid van indieners over vermeende onrechtvaardigheden bij de administratieve en gerechtelijke procedures inzake echtscheidingen en kwesties met betrekking tot het gezag over kleine kinderen en gedwongen adopties; merkt in dit verband op dat in enkele lidstaten, in geval van paren met een gemengde nationaliteit, sprake kan zijn van discriminatie op grond van nationaliteit ten voordele van de ouder die onderdaan is van de lidstaat waar de procedure plaatsvindt, en ten nadele van de ouder die geen onderdaan is van die lidstaat, wat vaak zeer ernstige en omvangrijke gevolgen heeft voor de rechten van het kind; onderstreept dat er gevallen zijn voorgelegd uit verscheidene lidstaten (Duitsland – vooral met betrekking tot de activiteiten van het bureau voor kinder- en jeugdzorg, Frankrijk, Nederland, Slowakije, Denemarken) en uit Noorwegen, en is in dit verband ingenomen met de in 2016 geplande herziening van de verordening Brussel II bis; benadrukt dat in 2015 binnen de Commissie verzoekschriften een nieuwe werkgroep is opgericht om deze punten van zorg snel en samenhangend aan te pakken, en dat deze werkgroep een onderzoeksmissies heeft uitgevoerd om dergelijke klachten ter plaatse te bestuderen;

32. wijst op het grote aantal ontvangen verzoekschriften waarin het migratie-, het handels- en het buitenlands beleid van de EU zwaar op de korrel wordt genomen en wordt gewaarschuwd voor de gevolgen ervan waar het gaat om de eerbiediging van de mensenrechten van migranten; stipt aan dat alle agentschappen, organen en instellingen van de EU, met inbegrip van Frontex, op hun werkterrein te allen tijde de eerbiediging van de mensenrechten en de naleving van het Handvest van de grondrechten moeten waarborgen;

33. is verheugd over de maatschappelijke dialoog die de Commissie sinds 2007 jaarlijks organiseert onder de naam "Europees Forum voor de rechten van het kind", dat tot doel heeft de rechten van het kind in het interne en externe optreden van de EU te bevorderen; merkt op dat aan deze dialoog wordt deelgenomen door vertegenwoordigers van de lidstaten, vertrouwenspersonen voor de rechten van het kind, het Comité van de Regio's, het Europees Economisch en Sociaal Comité, de Raad van Europa, Unicef en een aantal ngo's;

34. benadrukt dat in de verzoekschriften van burgers de meest uiteenlopende vraagstukken aan bod komen, zoals de grondrechten, de mensenrechten, de rechten van personen met een handicap, de interne markt, het milieurecht, arbeidsverhoudingen, het migratiebeleid, handelsovereenkomsten, volksgezondheidsvraagstukken, kinderwelzijn, vervoer, dierenrechten en discriminatie; verzoekt de Commissie verzoekschriften haar werkzaamheden nader te specialiseren door interne rapporteurs te benoemen voor de belangrijkste beleidsterreinen waar de indieners naar verwijzen; verzoekt om de

toewijzing van meer middelen aan haar secretariaat zodat de commissie al deze uiteenlopende verzoekschriften die veel aandacht vereisen, kan behandelen;

35. is van mening dat de organisatie van openbare hoorzittingen een nuttig middel is om de door de burgers aan de orde gestelde problemen te onderzoeken; wil de aandacht vestigen op de openbare hoorzittingen die werden georganiseerd met de Commissie milieubeheer in het kader van het Europees burgerinitiatief "Water is een mensenrecht" en met de Commissie juridische zaken in het kader van het Europees burgerinitiatief "Een van ons"; is van mening dat het Europees burgerinitiatief een instrument is dat transnationale, participatieve en representatieve democratie bevordert en, zodra een nieuwe verordening is goedgekeurd, de burgers de mogelijkheid biedt directer deel te nemen aan het aankaarten en hoog op de agenda plaatsen van te behandelen Europese beleidsmaatregelen en wetgevingskwesties; bevestigt nogmaals dat het vastbesloten is proactief deel te nemen aan de organisatie van openbare hoorzittingen voor succesvolle initiatieven; verbindt zich ertoe om, op institutioneel niveau, prioriteit te verlenen aan de doeltreffendheid van dit participatief proces en ervoor te zorgen dat in voorkomend geval voor wetgevende follow-up wordt gezorgd; is ingenomen met de toegankelijkheidsvoorzieningen die tijdens de hoorzittingen aan personen met een handicap worden geboden, zoals het scherm voor de omzetting van tekst naar spraak;

36. betreurt het antwoord van de Commissie op het beperkte aantal Europese burgerinitiatieven en is teleurgesteld dat er weinig follow-up is gegeven aan het enige instrument van transnationale participatieve democratie in de EU;

37. vestigt de aandacht op verscheidene resoluties die in 2014 in de vorm van verslagen zijn aangenomen, zoals zijn resolutie van 12 maart 2014 betreffende het verslag over het EU-burgerschap 2013 met als titel "EU-burgers: uw rechten, uw toekomst"[1], dat geleid heeft tot debatten over de harmonisatie van pensioenrechten en over het actief en passief kiesrecht van burgers; vestigt de aandacht op zijn jaarverslag over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in 2013[2], en op zijn resolutie van 15 januari 2015 over het jaarverslag over de activiteiten van de Ombudsman in 2013[3], met name ten aanzien van de TTIP-overeenkomst;

38. waardeert het besluit van de Commissie om de in 2013 aangevangen activiteiten van het "Europees Jaar van de burger" in 2014 voort te zetten, met een sterkere nadruk op de Europese verkiezingen (die hebben plaatsgevonden tussen 22 en 25 mei 2014); vindt het een goede zaak dat de Commissie de Europese burgers wil informeren over de instrumenten waarover zij beschikken om te kunnen deelnemen aan het Europees besluitvormingsproces, en hun informatie en advies wil verstrekken met betrekking tot hun rechten en de democratische instrumenten waarover zij beschikken om die rechten af te dwingen; benadrukt dat meer aandacht moet worden besteed aan bewustmaking ten aanzien van de verkiezingen voor het Europees Parlement, aangezien de opkomst bij de verkiezingen in 2014 in veel lidstaten lager dan 50 % was;

39. onderstreept hoe belangrijk het is ervoor te zorgen dat de Commissie verzoekschriften een volledig operationeel webportaal heeft, dat de indieners de mogelijkheid biedt zich

[1] Aangenomen teksten, P7_TA (2014)0233.
[2] Aangenomen teksten, P7_TA (2014)0204.
[3] Aangenomen teksten, P8_TA(2015)0009.

op doeltreffende wijze te registreren, een verzoekschrift in te dienen, de begeleidende documenten te uploaden, ontvankelijk verklaarde verzoekschriften te steunen, informatie te ontvangen over hun verzoekschrift en via automatische e-mails op de hoogte te worden gebracht van veranderingen in de status daarvan, en rechtstreeks in contact te treden met ambtenaren van de EU-instellingen voor directe en duidelijke informatie over de vorderingen in de kwesties die zij in hun verzoekschriften aan de orde hebben gesteld; betreurt het dat het tijdschema niet is gehaald en dat veel van de verwachte mogelijkheden nog niet volledig functioneren; dringt er bij de verantwoordelijke administratieve organen op aan de uitvoering van de resterende projectfasen te versnellen, waarbij alle bestaande tekortkomingen worden gecorrigeerd; beklemtoont dat meer stappen moeten worden gezet om de transparantie van de verzoekschriftenprocedure te verhogen;

40. wenst dat het Parlement, de nationale parlementen en de autoriteiten op lagere niveaus in de lidstaten, met passende klachteninstanties, een gezamenlijke lijn volgen om de burgers op begrijpelijke wijze duidelijk te maken op welk niveau en tot welke instantie zij hun verzoekschriften kunnen richten;

41. verzoekt om een effectieve beoordeling van het secretariaat van de Commissie verzoekschriften die gericht is op wat in kwalitatief en kwantitatief opzicht nodig is om aan de grote accumulatie van verzoekschriften en de aanhoudende vertraging bij de verwerking daarvan een einde te maken; is van mening dat adequate behandeling van en voldoende aandacht aan goedgekeurde verzoekschriften, tezamen met billijke feedback aan indieners essentieel is om de banden tussen het Europees maatschappelijk middenveld en de Europese instellingen aan te halen;

42. benadrukt dat het noodzakelijk is burgers op constructievere wijze te informeren over het webportaal van de Commissie verzoekschriften door in de lidstaten voorlichtingsseminars te organiseren;

43. benadrukt de belangrijke rol van het SOLVIT-netwerk, dat regelmatig problemen in verband met de uitvoering van de internemarktwetgeving aan het licht brengt en oplost; dringt er bij de Commissie op aan dit instrument te versterken, de leden van de Commissie verzoekschriften toegang te verschaffen tot alle informatie die via SOLVIT beschikbaar is en hen op de hoogte te houden in zaken die verband houden met ingediende verzoekschriften;

44. wijst erop dat de Commissie verzoekschriften nauwer moet samenwerken met de overige instellingen en organen van de Europese Unie en met de nationale autoriteiten in de lidstaten; acht het noodzakelijk om te komen tot een dialoog en een systematische samenwerking met de lidstaten, met name met de verzoekschriftencommissies van de nationale parlementen; beveelt alle parlementen van de lidstaten die dat nog niet hebben gedaan aan om verzoekschriftencommissies in het leven te roepen; is van mening dat het bezoek van een delegatie van het Schotse parlement aan de Commissie verzoekschriften op 2 december 2014 een voorbeeld van deze samenwerking is en dat dergelijke partnerschappen de beste manier zijn om ervaringen en optimale werkwijzen uit te wisselen, alsmede om verzoekschriften op een meer systematische en efficiënte manier door te verwijzen naar de bevoegde organen;

45. benadrukt dat nauwe samenwerking met de lidstaten van essentieel belang is voor de

werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften; moedigt de lidstaten aan een proactieve rol te spelen bij de behandeling van verzoekschriften die verband houden met de toepassing en handhaving van de EU-wetgeving, en hecht zeer veel belang aan de aanwezigheid en actieve participatie van de vertegenwoordigers van de lidstaten bij de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften; wijst erop dat vertegenwoordigers van de Griekse regering aanwezig waren bij de bespreking van het verslag over de onderzoeksmissies naar Griekenland in verband met afvalbeheer (18 t/m 20 september 2013) tijdens de vergadering van 10 februari 2014;

46. herinnert eraan dat onderzoeksmissies een van de belangrijkste onderzoeksinstrumenten zijn waarover de Commissie verzoekschriften beschikt, zoals in de regels is voorzien, hoewel in 2014 geen enkele onderzoeksmissie heeft plaatsgevonden; acht het zeer belangrijk dat de behandeling van verzoekschriften tijdens de onderzoeksmissies niet tot stilstand komt, ook niet tussen de Europese verkiezingen en de constituering van het nieuwe Parlement, en verzoekt de parlementaire commissies hiervoor de nodige voorzieningen te treffen; benadrukt dat onderzoeksmissies moeten resulteren in duidelijke aanbevelingen die gericht zijn op de oplossing van de problemen van de indiener; verwacht dat de reguliere activiteit van de Commissie verzoekschriften wat de onderzoeksmissies betreft in 2016 wordt hervat;

47. verzoekt Griekenland kennis te nemen van de aanbevelingen in het door de commissie in februari 2014 goedgekeurde verslag over de onderzoeksmissies met betrekking tot de afvalinzameling en de stortplaatsen in Griekenland; verzoekt de Commissie nauwgezet toezicht te houden op de besteding van de voor afvalverwijdering toegekende middelen; verzoekt de lidstaten de richtlijnen van de Europese Unie inzake afvalrecycling te eerbiedigen;

48. hecht zeer veel belang aan de aanwezigheid en de actieve participatie van vertegenwoordigers van de lidstaten bij de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften; is verheugd over en voorstander van de aanwezigheid, de participatie en de actieve samenwerking van overheidsfunctionarissen uit de betrokken lidstaten; moedigt alle lidstaten aan actief deel te nemen aan de verzoekschriftenprocedure;

49. benadrukt het belang van samenwerking met de Europese Ombudsman, alsook van de betrokkenheid van het Parlement bij het Europees Netwerk van ombudsmannen; juicht de uitstekende betrekkingen binnen het institutionele kader tussen de Ombudsman en de Commissie verzoekschriften toe; waardeert in het bijzonder de regelmatige bijdragen die de Ombudsman in de loop van het jaar heeft geleverd aan de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften;

50. kijkt uit naar nauwere samenwerking met verzoekschriftencommissies van nationale en regionale parlementen van de verschillende lidstaten, indien aanwezig; verbindt zich ertoe richtsnoeren te geven voor het instellen van dergelijke commissies in de resterende lidstaten die daartoe bereid zijn;

51. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie, en het verslag van de Commissie verzoekschriften, te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Europese Ombudsman, de regeringen en parlementen van de lidstaten, hun verzoekschriftencommissies en hun nationale ombudsman of soortgelijke bevoegde organen.

TOELICHTING

Het doel van het jaarverslag van 2014 is een overzicht te geven van de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften. De activiteitenkalender van de Commissie verzoekschriften stemt niet overeen met het wetgevingsprogramma van de Europese Commissie, maar wordt bepaald door de burgers die, door gebruik te maken van hun recht om verzoekschriften in te dienen bij het Europees Parlement, hun bezorgdheid uiten over het beleid en de wetgeving van de Europese Unie.

In dit jaarverslag wordt getracht een nauwkeurig en compleet beeld te schetsen van de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften. Het verslag bevat de statistieken over het aantal door de commissie ontvangen, afgesloten of behandelde verzoekschriften, en over de landen of de onderwerpen waarop zij betrekking hebben. Deze statistieken vormen een belangrijk kwantitatief instrument voor de beoordeling van de werkzaamheden van de commissie. Hieraan kunnen nog andere aspecten worden toegevoegd, zoals de betrekkingen met de andere Europese instellingen en de nationale en regionale overheden.

In 2014, Europees Jaar van de burger, lag de nadruk op de Europese verkiezingen, die plaatsvonden van 22 t/m 25 mei. De Commissie verzoekschriften werd geconstitueerd op 17 juli 2014: mevrouw Cecilia Wikström werd gekozen tot voorzitter, mevrouw Rosa Estaràs Ferragut werd gekozen tot eerste ondervoorzitter, mevrouw Roberta Metsola tot tweede ondervoorzitter, mevrouw Marlene Mizzi tot derde ondervoorzitter en de heer Pál Csáky tot vierde ondervoorzitter.

Het recht om verzoekschriften in te dienen bij het Europees Parlement: hoeksteen van het Europees burgerschap

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is het recht om verzoekschriften in te dienen bij het Europees Parlement bevestigd als een van de hoekstenen van het Europees burgerschap, en als een grondrecht uit hoofde van artikel 227 van het Verdrag dat bepaalt dat iedere burger van de Europese Unie, alsmede iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfsplaats of statutaire zetel in een lidstaat, het recht heeft om individueel of tezamen met andere burgers of personen een verzoekschrift tot het Europees Parlement te richten betreffende een onderwerp dat tot de werkterreinen van de Europese Unie behoort en dat hem of haar rechtstreeks aangaat. Het gaat dus om een instrument dat burgers in staat stelt hun problemen ten aanzien van de effecten van het beleid en de wetgeving van de Europese Unie in hun dagelijks leven voor te leggen aan het Parlement.

Uit de jaarlijkse statistieken blijkt dat de meerderheid van de burgers zich tot het Parlement richt om hulp te vragen bij zaken die betrekking hebben op de rechtspraak, het milieu, de interne markt of de grondrechten. Andere indieners komen met voorstellen voor de ontwikkeling van Europees beleid en sommige wenden zich tot het Europees Parlement om besluiten van de nationale autoriteiten aan te vechten of om arresten van nationale rechtbanken aan de kaak te stellen. Nog andere beklagen zich erover dat de Europese wetgeving niet correct wordt toegepast, hetzij omdat de wetgeving gebrekkig is omgezet, hetzij omdat ze niet wordt nageleefd.

Volgens de statistieken heeft het Europees Parlement in 2014 2 714 verzoekschriften ontvangen, een daling van 6 % ten opzichte van 2013, toen 2 891 verzoekschriften werden ingediend. 2013 en 2014 kunnen worden beschouwd als piekjaren wat betreft het aantal ontvangen verzoekschriften, maar de lichte daling in 2014 toont een trendbreuk na de voortdurende stijging van het aantal ontvangen verzoekschriften tijdens de vorige zittingsperiode.

Statistische analyse van de in 2014 ontvangen verzoekschriften ten opzichte van 2013

Behandeling van de verzoekschriften

Behandeling van de verzoekschriften	**Aantal verzoekschriften**	**%**	**Aantal verzoekschriften**	**%**
	2014		**2013**	
Ontvankelijk verklaard en gevolg gegeven	790	29.1	1168	40.4
Niet-ontvankelijk verklaard	1070	39.4	1046	36.2
Ontvankelijk verklaard en afgesloten	817	30.1	677	23.4
Aangevochten aanbevelingen	37	1.4	0	0
Totaal van de geregistreerde verzoekschriften	**2714**	100	**2891**	100.0
Ontvankelijk verklaard en toegezonden aan andere instanties met een verzoek om advies	77	9.7	156	13.3
Ontvankelijk verklaard en toegezonden aan andere instanties met een verzoek om informatie	380	48.1	404	34.5
Ontvankelijk verklaard en toegezonden aan de Europese Commissie met een verzoek om advies	688	87.0	1123	95.8

Er moet eveneens worden opgemerkt dat de behandeling van 59,6 % van de in 2013 ontvangen verzoekschriften, hetzij 1 723 verzoekschriften, in een vroeg stadium van de procedure werd afgesloten, omdat deze verzoekschriften niet-ontvankelijk werden verklaard (36,2 %) of omdat ze, hoewel ze ontvankelijk waren, onmiddellijk werden afgesloten nadat aan de indieners informatie was verschaft over de diverse aan de orde gestelde kwesties of nadat ze ter informatie waren doorverwezen naar andere ter zake bevoegde commissies van het Europees Parlement (23,4 %). 1 168 verzoekschriften (40,4 %) werden ontvankelijk verklaard en 95,6 % hiervan (1 119 verzoekschriften) werd toegezonden aan de Europese Commissie met een verzoek om advies.

2013	**2014**

Behandeling	Aantal verzoekschriften	Percentage
Ontvankelijk verklaard	1844	63.8
Niet-ontvankelijk verklaard	1047	36.2
Totale aantal	**2891**	100

Behandeling	Aantal verzoekschriften	Percentage
Ontvankelijk verklaard	1607	59.2
Niet-ontvankelijk verklaard	1070	39.4
In afwachting van beslissing	37	1.4
Totale aantal	**2714**	100

De behandeling van 69,5 % van de in 2014 ontvangen verzoekschriften, hetzij 1 887 verzoekschriften, werd in een vroeg stadium van de procedure afgesloten, omdat deze verzoekschriften niet-ontvankelijk werden verklaard (39,4 %) of omdat ze, hoewel ze ontvankelijk waren, onmiddellijk werden afgesloten nadat aan de indieners informatie was verschaft of nadat ze ter informatie waren doorverwezen naar andere ter zake bevoegde commissies van het Europees Parlement (30,1 %). Hoewel het percentage niet-ontvankelijk verklaarde verzoekschriften relatief stabiel blijft (met een lichte stijging van 3,2 % in 2014), net zoals het percentage ontvankelijke verzoekschriften (met een lichte daling van 4,6 % in 2014), is er een duidelijk verschil in de tijdens deze twee jaren (2013 en 2014) door de leden van de Commissie verzoekschriften genomen besluiten. Er was sprake van een duidelijke stijging ten opzichte van 2013 (11,3 %) wat betreft het aantal besluiten om indieners informatie toe te sturen en het verzoekschrift in een vroeg stadium van de procedure af te sluiten. Wat de aan de verzoekschriften gegeven gevolgen betreft, kan worden vastgesteld dat het aantal verzoekschriften dat aan andere commissies van het Europees Parlement is toegezonden met een verzoek om informatie, is toegenomen (met 13,6 %) en dat het aantal verzoekschriften dat aan andere commissies van het Europees Parlement en aan de Europese Commissie is toegezonden met een verzoek om advies is afgenomen (met respectievelijk 3,6 % en 8,8 %).

Aantal verzoekschriften per land

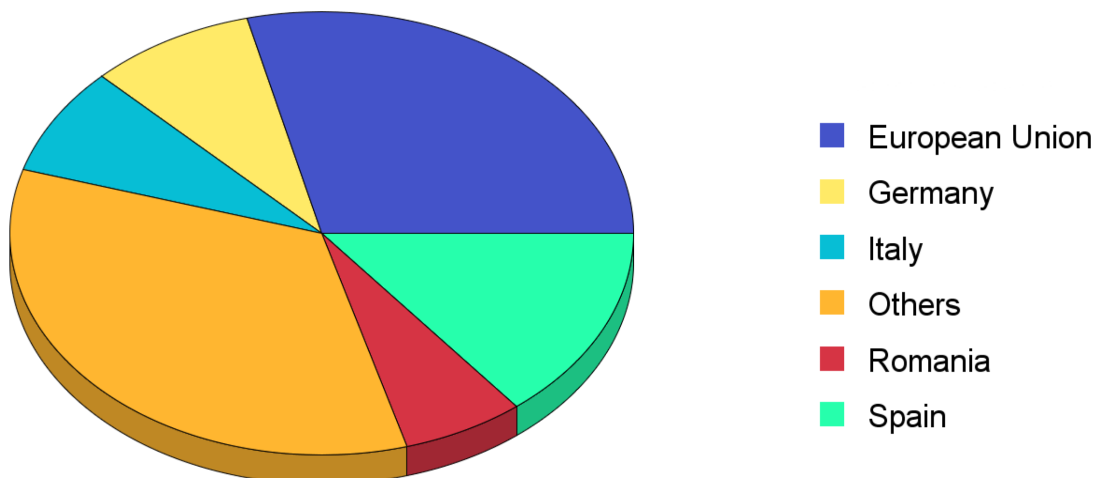
In 2014 konden er enkele veranderingen worden vastgesteld in de lijst met de landen van oorsprong van de verzoekschriften ten opzichte van 2013. Spanje staat nog steeds op de eerste plaats, gevolgd door Duitsland, Italië, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk (in 2013 stond Frankrijk op de vijfde plaats).
Net zoals vorig jaar wordt de lijst afgesloten door Estland, met op de voorlaatste plaats Luxemburg.

2013		
Land	**Aantal verzoekschriften**	**%**
Europese Unie	751	23.5
Spanje	453	14.2
Duitsland	362	11.3
Italië	278	8.7
Roemenië	223	7.0
Frankrijk	129	4.0

2014		
Land	**Aantal verzoekschriften**	**%**
Europese Unie	908	28.9
Spanje	449	14.3
Duitsland	271	8.6
Italië	248	7.9
Roemenië	199	6.3
Verenigd	109	3.5

			Koninkrijk		
Andere	1003	31.4	Andere	1071	34.0

Aantal verzoekschriften in 2014 per land

Voornaamste onderwerpen van de verzoekschriften

Zoals reeds vermeld, was de rechtspraak ook in 2014 het voornaamste gebied dat aanleiding gaf tot bezorgdheid bij de indieners, gevolgd door milieu, werking van de interne markt, grondrechten en gezondheid. Er moet worden opgemerkt dat het aantal verzoekschriften betreffende de teruggave van eigendom aanzienlijk is afgenomen ten opzichte van de voorgaande jaren.

2013		
Onderwerpen	**Aantal verzoekschriften**	**Percentage**
Justitie	387	10.5
Milieu	361	9.8
Grondrechten	268	7.2
Interne markt	223	6.0
Sociale kwesties	199	5.4
Onderwijs en cultuur	141	3.8

2014		
Onderwerpen	**Aantal verzoekschriften**	**Percentage**
Justitie	300	8.3
Milieu	284	7.8
Interne markt	266	7.3
Grondrechten	208	5.7
Gezondheid	173	4.8
Sociale kwesties	158	4.4

Gezondheid	137	3.7		Vervoer	117	3.2
Werkgelegenheid	117	3.2		Onderwijs en cultuur	113	3.1
Vervoer	107	2.9		Werkgelegenheid	108	3.0
Eigendom en restitutie	91	2.5		Eigendom en restitutie	55	1.5
Andere	1 669	45.1		Andere	1 844	50.9

Taal van de indieners

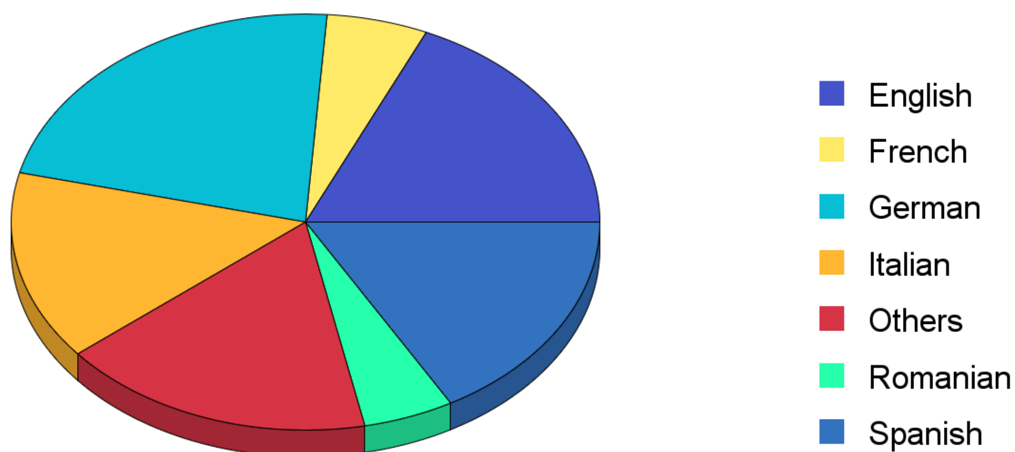
Er kunnen ook kleine veranderingen worden vastgesteld in de ranglijst van de verzoekschriften naar taal. In 2014 waren, net als in 2013, het Duits en het Engels de door indieners meest gebruikte talen. Het Spaans en het Italiaans stonden op de derde en vierde plek en hun aandeel groeit zowel proportioneel als in absolute aantallen. Deze vier talen (Duits, Engels, Spaans en Italiaans) vertegenwoordigen 72 % van de verzoekschriften.

Onderaan de lijst staan Maltees en Ests (met elk één verzoekschrift).

2013		
Taal	**Aantal verzoekschriften**	**Percentage**
Duits	701	24.2
Engels	525	18.2
Spaans	442	15.3
Italiaans	316	10.9
Frans	203	7.0
Roemeens	166	5.7
Pools	131	4.5
Andere	276	9.0

2014		
Taal	**Aantal verzoekschriften**	**Percentage**
Duits	607	22.4
Engels	496	18.3
Spaans	456	16.8
Italiaans	400	14.7
Frans	151	5.6
Roemeens	135	5.0
Pools	105	3.9
Grieks	92	3.4
Andere	273	10

Aantal verzoekschriften in 2014 per taal

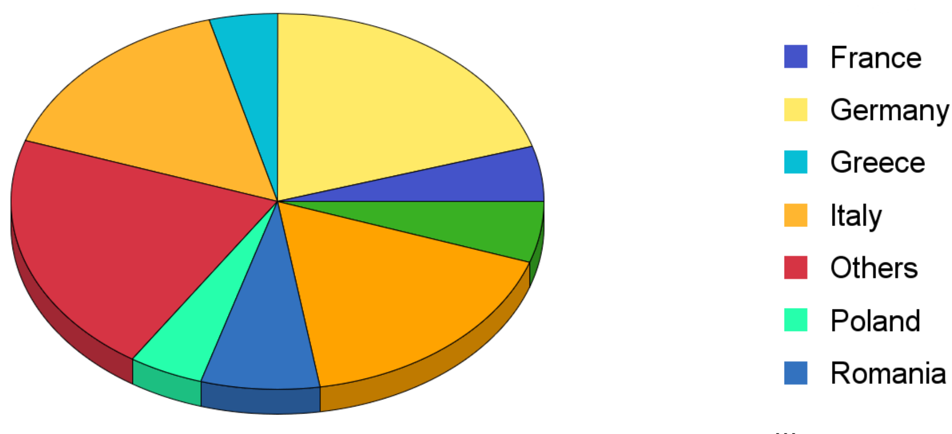
Nationaliteit van de indieners

Wat de nationaliteit betreft, blijven de Duitsers, net als in 2013, de meest actieve indieners van verzoekschriften, gevolgd door de Spanjaarden en de Italianen. Daarna volgen de Roemenen, de Britten en de Fransen. Onderaan de lijst staan de Esten en de Luxemburgers, die in 2014 samen slechts acht verzoekschriften hebben ingediend.

2013		
Nationaliteit van de hoofdindiener	**Aantal verzoekschriften**	**Percentage**
Duitsland	649	22.4
Spanje	456	15.8
Italië	344	11.9
Roemenië	213	7.4
Frankrijk	152	5.3
Polen	143	4.9
Verenigd Koninkrijk	138	4.8
Griekenland	113	3.9
Andere	800	23.6

2014		
Nationaliteit van de hoofdindiener	**Aantal verzoekschriften**	**Percentage**
Duitsland	551	20.2
Spanje	468	17.1
Italië	425	15.6
Roemenië	196	7.2
Verenigd Koninkrijk	143	5.2
Frankrijk	129	4.7
Polen	123	4.5
Griekenland	113	4.1
Andere	574	21.9

Aantal verzoekschriften in 2014 per nationaliteit

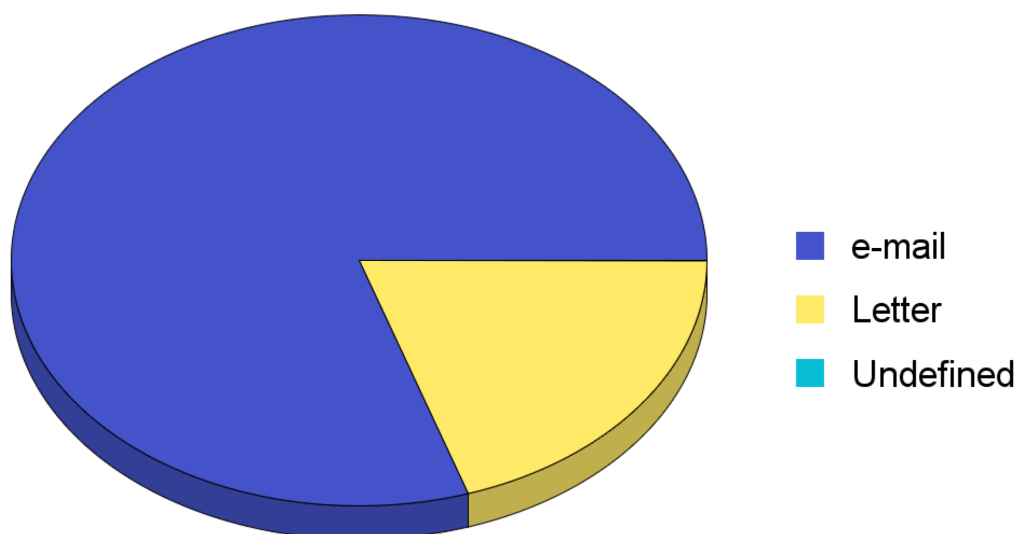
Wijze van indiening van de verzoekschriften

Wat betreft de wijze van indiening van de verzoekschriften kan worden gesteld dat de in 2013 waargenomen trend zich heeft doorgezet: indieners zijn steeds meer geneigd hun verzoekschriften via internet in te dienen, eerder dan via het traditionele systeem van verzending per post (80 % van de in 2014 ontvangen verzoekschriften werd verzonden per e-mail, tegenover 75,2 % in 2013).

2013		
Wijze van indiening van het verzoekschrift	**Aantal verzoekschriften**	**%**
E-mail	2173	75.2
Brief	718	24.8

2014		
Wijze van indiening van het verzoekschrift	**Aantal verzoekschriften**	**%**
E-mail	2174	80
Brief	540	20

Wijze van indiening van de verzoekschriften in 2014

Status van de verzoekschriften

Wat de status van de verzoekschriften betreft, moet worden vermeld dat een grote meerderheid van de verzoekschriften, zo'n 80 %, binnen een jaar na hun behandeling en ontvankelijkheid wordt afgesloten. Slechts een klein aantal verzoekschriften blijft meer dan vier jaar open. In de meeste gevallen hebben deze open verzoekschriften betrekking op bij het Hof van Justitie ingeleide inbreukprocedures of zijn het verzoekschriften die de leden grondiger willen opvolgen (aan het begin van deze achtste zittingsperiode hebben de leden gevraagd een speciale "opschoningsprocedure" in te voeren om alle verzoekschriften die al meerdere zittingsperiodes openstaan, opnieuw te beoordelen).

Status van de verzoekschriften				
Jaar	**Open**		**Gesloten**	
2014	763	28.1%	1 925	70.9%
2013	531	18.4%	2 360	81.6%
2012	213	10.7%	1 773	89.3%
2011	120	8.5%	1 294	91.5%
2010	66	4.0%	1 590	96.0%
2009	27	1.4%	1 897	98.6%
2008	35	1.9%	1 848	98.1%
2007	32	2.1%	1 474	97.9%
2006	10	1.0%	1 011	99.0%
2005	4	0.4%	1 012	99.6%
2004	5	0.5 %	997	99.5%
2003	0	0%	1 315	100%
2001	0	0%	1 132	100%
2000	0	0%	908	100%

De statistieken over de verzoekschriften tonen aan dat de meeste van de niet-ontvankelijk verklaarde verzoekschriften niet ontvankelijk zijn omdat er bij de indieners verwarring blijft bestaan over de Europese en de nationale bevoegdheden en over de instellingen van de EU en die van de Raad van Europa, in het bijzonder het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Dit bewijst dat de inspanningen die worden geleverd om de burgers beter voor te lichten over de zin van het proces van indiening van verzoekschriften bij het Parlement en de mogelijke resultaten ervan, moeten worden verdubbeld.

Het nieuwe webportaal dat in november 2014 in gebruik is genomen, vormt een verbetering ten opzichte van het oude systeem dat bestond uit een internetpagina voor verzoekschriften op het Europarl-portaal van het Europees Parlement. Op dit nieuwe webportaal voor verzoekschriften vinden de burgers alle nodige informatie over de bevoegdheden van het Europees Parlement. Daar kunnen ze zich registreren, een verzoekschrift indienen, de begeleidende documenten downloaden, de ontvankelijk verklaarde verzoekschriften steunen, informatie ontvangen over de status van hun verzoekschrift en op de hoogte worden gebracht van veranderingen in de status via automatische e-mails. Indieners vinden er ook informatie over de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften en over snellere mogelijkheden tot schadeloosstelling via andere netwerken waarover zij beschikken op het niveau van de Europese Unie of op nationaal niveau (SOLVIT, EU Pilot, het netwerk van Europese consumentencentra, de Europese Ombudsman, de nationale ombudsmannen of de verzoekschriftencommissies van de nationale parlementen).

Dit verslag wil benadrukken dat het noodzakelijk is de burgers op het niveau van de Europese Unie één loket ter beschikking te stellen dat hen kan voorlichten wanneer zij op zoek zijn naar oplossingen voor vermeende schendingen van hun rechten. Dit blijft een belangrijke doelstelling. Het initiatief van de Europese Commissie om de formele en de informele klachtenmechanismen te groeperen op de webpagina "Uw rechten in de EU" van de website www.europa.eu kan in dit opzicht een belangrijke stap voorwaarts zijn. Er dient evenwel duidelijker onderscheid te worden gemaakt tussen de formele mechanismen (indiening van klachten bij de Commissie of de Europese Ombudsman en van verzoekschriften bij het Parlement) en de informele mechanismen (SOLVIT, netwerk van Europese consumentencentra, FIN-NET enz.). De burgers moeten weten waar ze de informatie kunnen vinden die ze zoeken. De door de Commissie verrichte inspanningen op dit vlak moeten worden toegejuicht: de toegang, informatie en hulp met betrekking tot de rechten van burgers zijn verbeterd dankzij het door haar opgerichte portaal "Your Europe".

Met de opening van het nieuwe webportaal op 19 november 2014 heeft het Europees Parlement voor vooruitgang gezorgd op dit gebied, maar er dient te worden opgemerkt dat de pagina van de Commissie verzoekschriften niet op de startpagina van het portaal van het Parlement verschijnt, maar pas op de vierde pagina: gebruikers moeten eerst door de pagina's 'Het Parlement en u' en 'Laat uw stem horen' klikken om bij de verzoekschriftenpagina te komen, van waaruit ze toegang hebben tot de specifieke site voor het indienen van een verzoekschrift, http://www.petiport.europarl.europa.eu/petitions/nl/main

Betrekkingen met de Europese Commissie

De Europese Commissie blijft de natuurlijke partner van de Commissie verzoekschriften bij de behandeling van verzoekschriften, aangezien het haar taak is toe te zien op de naleving en eerbiediging van de Europese wetgeving. Hoewel de twee organen er goede

werkbetrekkingen op na houden, moet de tijd die nodig is om tegemoet te komen aan onderzoeksaanvragen – momenteel gemiddeld vier maanden – worden teruggebracht. Als optimale werkwijze in de samenwerking met het Parlement, moet de Europese Commissie de Commissie verzoekschriften op de hoogte houden van de ontwikkelingen bij inbreukprocedures die rechtstreeks verband houden met verzoekschriften.

Er moet worden gewezen op de hoorzitting van de vicevoorzitter van de Europese Commissie, de heer Frans Timmermans, op 7 oktober 2014. In zijn antwoorden op de vragenlijst en tijdens de hoorzitting in de Conferentie van voorzitters heeft Frans Timmermans, kandidaat-commissaris voor interinstitutionele betrekkingen en administratie, een aantal toezeggingen gedaan ten aanzien van het Europees burgerinitiatief en heeft hij zich ertoe verbonden om de moeilijkheden en de beperkingen voor de verzoekschriften krachtens artikel 51 van het Handvest van de grondrechten te onderzoeken. De Commissie verzoekschriften heeft ook deelgenomen aan de hoorzitting van commissaris Navracsics (onderwijs, cultuur, jongerenzaken en burgerschap) op 1 oktober 2014.

De commissie was ingenomen met de presentatie van de heer Pascal Leardini, hoofd van Directoraat F in het secretariaat-generaal van de Commissie, tijdens haar bijeenkomst in september 2014. Hij merkte op dat de verzoekschriften die voor advies naar de Commissie werden doorgestuurd met name betrekking hadden op vier terreinen: het milieu, de grondrechten, vrij verkeer van burgers en werknemers en de economische en sociale crisis. Hij wees op de belangrijkste problemen die zich tijdens deze samenwerking voordoen, met name de behoefte aan een betere ontvankelijkheidstoets van de aan de Europese Commissie gerichte verzoekschriften, de behoefte aan betrokkenheid van de lidstaten en hun overheden, de aanwezigheid van personeelsleden van de Europese Commissie tijdens voorbereidende vergaderingen, en ten slotte het grote aantal lopende verzoekschriften, wat de werkdruk aanzienlijk verhoogt.

Om de bestaande nauwe samenwerking te verbeteren stelt de Europese Commissie oplossingen voor om de belangrijkste problemen te verhelpen. Zo stelt zij zich ten doel de autoriteiten van de lidstaten uit te nodigen om de vergaderingen bij te wonen en de bestaande beslechtingsinstrumenten op grotere schaal te gebruiken.

Betrekkingen met de Raad

Hoewel de Commissie verzoekschriften is ingenomen met het feit dat de Raad tijdens haar vergaderingen is vertegenwoordigd, betreurt zij dat dit niet leidt tot een actievere samenwerking met het oog op het deblokkeren van die verzoekschriften waarvoor samenwerking met de lidstaten het verschil zou maken. Tegelijkertijd prijst zij de inspanningen van bepaalde lidstaten, zoals Italië, Griekenland en Spanje, die haar vergaderingen nauwgezet volgen.

Betrekkingen met de Europese Ombudsman – Hoorzittingen met de Europese Ombudsman

Mevrouw Emily O'Reilly werd in juli 2013 voor de eerste keer gekozen tot Europese Ombudsman en werd in december 2014 herkozen voor een nieuw mandaat van vijf jaar. Tijdens de verslagperiode heeft zij haar bevoegdheden op actieve en evenwichtige wijze uitgeoefend, wat betreft zowel het onderzoeken en behandelen van klachten en het uitvoeren

en afronden van onderzoeken als het onderhouden van constructieve betrekkingen met de instellingen en organen van de Europese Unie en de bewustmaking van de burgers van hun rechten tegenover de instellingen en organen.

De Commissie verzoekschriften onderhoudt uitstekende interinstitutionele betrekkingen met de Europese Ombudsman. Zij heeft al verschillende malen een toespraak gehouden voor de commissie en op 24 september 2014 haar jaarverslag 2013 toegelicht. Tijdens haar toelichting gaf zij aan hoeveel burgers in 2013 door haar diensten zijn geholpen, hoeveel onderzoeken in 2013 werden ingesteld en afgesloten, welke instellingen betrokken waren bij de ingestelde onderzoeken, welke resultaten daarbij zijn verkregen en welk percentage van de besluiten van de Ombudsman werd nageleefd. Ook verschafte zij ten slotte de statistieken per land wat betreft de ontvangen klachten en de ingestelde onderzoeken. Zij vermeldde de belangrijkste thema's die ze als onderdeel van haar werkzaamheden onderzoekt (transparantie, ethische kwesties, burgerparticipatie, door de EU gefinancierde projecten, grondrechten en cultuur van dienstverlening) en gaf zij haar kijk op de toekomst wat betreft de belangrijkste aspecten van haar werkzaamheden (impact, relevantie, zichtbaarheid), en de lopende strategische onderzoeken.

Op 2 december heeft zij tijdens haar hoorzitting als kandidaat-ombudsman het woord gevoerd in de commissie, en bij haar verkiezing tijdens de plenaire vergadering in december heeft zij een door de leden zeer gewaardeerde toespraak gehouden.

Samenwerking met de Juridische Dienst van het Europees Parlement

In september 2014 heeft de heer Antonio Caiola, eenheidshoofd bij de juridische dienst van het Europees Parlement, een korte uiteenzetting gehouden over de samenwerking van zijn dienst met de Commissie verzoekschriften. De juridische dienst vertegenwoordigt het Europees Parlement voor alle rechtbanken en verleent juridisch advies aan alle parlementaire organen. Hij heeft uitgebreid verwezen naar de arresten van het Gerecht van de Europese Unie met betrekking tot verzoekschriften en de behandeling daarvan. De betrokken zaken worden opgesplitst in twee categorieën.

- De eerste categorie betreft zaken waarvan de verzoekschriften niet-ontvankelijk zijn verklaard. Daarvan is zaak T-308/07 (Ingo-Jens Tegebauer tegen Europees Parlement) het meest sprekende voorbeeld. In de overwegingen van dit arrest staat dat een volledige en duidelijke motivering nodig is vooraleer de Commissie verzoekschriften een verzoekschrift al dan niet ontvankelijk kan verklaren. Hetzelfde beginsel wordt herhaald in latere arresten, zoals T-280/09 (José Carlos Morte Navarro tegen Europees Parlement) en T-160/10 (J tegen Europees Parlement).

- De tweede categorie omvat de zaken waarbij de commissie besluit de verzoekschriften af te sluiten, waarvan zaak T-186/11 (Peter Schönberger tegen Europees Parlement) de eerste zaak is. De commissie had een verzoekschrift ontvankelijk bevonden en vervolgens had het secretariaat het verzoekschrift afgesloten en de zaak naar DG Personele middelen en veiligheid doorgestuurd. De indiener betwistte deze beslissing van het secretariaat en het Gerecht was van mening dat de ondernomen actie nietig moest worden verklaard omdat beroep niet mogelijk was. Hetzelfde standpunt werd ingenomen bij andere zaken, zoals zaak T-650/13 (Zoltán Lomnici tegen Europees Parlement).

- Zaak-Schönberger (nr. C-261/13) bracht een ander belangrijk advies: advocaat-generaal Jääskinen plaatste de bepalingen met betrekking tot het petitierecht in een nieuw licht, en bepaalde dat de Commissie verzoekschriften mocht beslissen een verzoekschrift niet-ontvankelijk te verklaren zonder dat de indiener hiertegen een beroep kon instellen. Met dit vonnis werd de jurisprudentie Tegebauer volledig tenietgedaan. Het moet nog worden afgewacht of het Hof het standpunt van de advocaat-generaal in toekomstige arresten zal overnemen.

Onderzoeksmissies in 2014 en bezoeken van andere instellingen

- In december 2014 heeft de Commissie verzoekschriften bezoek gekregen van de delegatie van de verzoekschriftencommissie van het Schotse parlement. De heer David Stewart, voorzitter van de verzoekschriftencommissie van het Schotse parlement, vertelde over de werkzaamheden van zijn commissie. De commissie werd opgericht in 1999 en is een van de vaste commissies van het Schotse parlement. In 2004 is er een elektronisch verzoekschriftensysteem in het leven geroepen zodat het gemakkelijker is geworden voor burgers om een verzoekschrift in te dienen. Het Schotse parlement was het eerste parlement ter wereld dat een dergelijk systeem invoerde. De ontwikkeling van een onlinesysteem was cruciaal voor de goede werking van de verzoekschriftenprocedure. Toegankelijkheid is een sleutelbegrip en daarnaast is het belangrijk om de burgers stap voor stap door de verzoekschriftprocedure te loodsen.

- In 2014 is er vanwege de werklast van de Commissie verzoekschriften geen enkele onderzoeksmissie afgelegd. Wel zijn er onderzoeksmissies gepland voor 2015 (bezoek aan het stroomgebied van de Ebro en een bezoek voor de vraagstukken met betrekking tot kinderbescherming in het Verenigd Koninkrijk).

Openbare hoorzittingen over de eerste Europese burgerinitiatieven

- Op 17 februari 2014 organiseerde de Commissie milieubeheer een hoorzitting over het thema "Water is een mensenrecht" in het kader van het eerste Europees burgerinitiatief. De Commissie verzoekschriften en twee andere commissies waren hierbij betrokken. De Commissie verzoekschriften is van mening dat het Europees burgerinitiatief een nieuw instrument zal vormen om bepaalde zaken in openbare debatten aan de orde te stellen, daar het een nieuw instrument is in de participatieve democratie in Europa. Het is bedoeld om burgers een stem te geven door hun de mogelijkheid te bieden aan de Europese instellingen vraagstukken voor te leggen die voor hen van belang zijn. Een ander doel van het Europees burgerinitiatief is het stimuleren van grensoverschrijdende debatten. De Commissie verzoekschriften is van mening dat het Europees Parlement aan deze doelstellingen kan bijdragen door gebruik te maken van alle middelen voor het steunen van burgerinitiatieven, met name door middel van openbare hoorzittingen. De Commissie verzoekschriften steunt dit proces en stelt haar ruime ervaring met de burgers in dienst van dit streven.

- Op 10 april 2014 organiseerde de Commissie juridische zaken een openbare hoorzitting over het tweede succesvolle Europees burgerinitiatief getiteld "Een van ons". De Commissie verzoekschriften was betrokken bij de organisatie van de

hoorzitting.

- Op verzoek van de Commissie verzoekschriften en de Commissie constitutionele zaken werd opdracht gegeven voor een studie met als titel "European Citizens' Initiative – First lessons of implementation", om vast te stellen tegen welke problemen organisatoren van Europese burgerinitiatieven aanlopen bij het opzetten en beheren daarvan. Deze studie bevatte een analyse van de mogelijke oplossingen en aanbevelingen ter verbetering van het Europees burgerinitiatief als doeltreffend instrument voor participatieve democratie in de Europese Unie. Daarin worden maatregelen voorgesteld om de procedure te vereenvoudigen en de kosten en de lasten voor de Europese burgers te verminderen. Het uiteindelijke doel is een concrete strategie uit te werken om de Europese burgers de middelen te geven die zij nodig hebben om actief mee te bouwen aan de toekomst van Europa. Het doel van de studie was vast te stellen op welke hinderpalen de organisatoren stuiten bij het opzetten en beheren van een Europees burgerinitiatief, mogelijke oplossingen te zoeken voor het overbruggen van die hinderpalen en aanbevelingen te doen voor het verbeteren van de werking van het Europees burgerinitiatief. De voornaamste conclusies hebben betrekking op de volgende kwesties: het online stelsel voor certificering; de registratie van een Europees burgerinitiatief door de Commissie; het systeem voor het online verzamelen van steunbetuigingen; de verzameling van handtekeningen door burgers; de verificatie van handtekeningen door de lidstaten; en de indiening van een Europees burgerinitiatief bij de Commissie. De praktische aanbevelingen hebben betrekking op: de terbeschikkingstelling van informatica-infrastructuur (materiaal en software) door de Europese Commissie, de herziening van de verordening en de toepasselijke artikelen van het Verdrag alsook de vertaling.

- De organisatoren van een onsuccesvol Europees burgerinitiatief met als titel "End Ecocide in Europe: A Citizen's Initiative to give the Earth Rights" wilden het graag volgens artikel 218 onder de aandacht brengen van de Commissie verzoekschriften tijdens een van de commissievergaderingen. Dit Europees burgerinitiatief werd tijdens een vergadering van de commissie op dezelfde manier bestudeerd als een gewoon verzoekschrift.

Belangrijke onderwerpen in 2014

Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 is het Handvest van de grondrechten een juridisch bindend instrument geworden. In het licht van de ontvangen verzoekschriften kan worden gesteld dat de grondrechten samen met de rechtspraak de grootste punten van zorg vormen voor de indieners. Er moet echter worden opgemerkt dat de opneming van het Handvest in het primaire recht van de Europese Unie gebaseerd is op het subsidiariteitsbeginsel, hetgeen betekent dat het toezicht op de naleving van de beginselen van het Handvest een bevoegdheid blijft van de lidstaten. Dit Handvest creëert nieuwe verantwoordelijkheden voor de instellingen die besluitvormings- en uitvoeringstaken hebben, maar ook voor de lidstaten, die immers verantwoordelijk zijn voor de toepassing van de Europese regelgeving op nationaal niveau. Dientengevolge kunnen de bepalingen van het Handvest rechtstreeks worden afgedwongen bij Europese en nationale rechtbanken. De Commissie verzoekschriften wil de methode voor de toepassing van het Handvest nauwkeuriger vaststellen.

Rechtspraak en grondrechten

- In februari 2014 werd er een dertigtal verzoekschriften over de discriminatie van bepaalde burgers in Denemarken behandeld. Tijdens de vergadering legde de Commissie aan de Commissie verzoekschriften uit dat, vanwege de Deense opt-out op het terrein van justitie, de instrumenten die in deze gevallen kunnen worden toegepast (verordening Brussel II bis), niet op Denemarken van toepassing zijn. De verordening inzake de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen (Rome III-verordening) heeft geen betrekking op de inhoud van individuele zaken. De Commissie heeft een aantal initiatieven genomen, zoals een proefproject over het recht op informatie (een bewustmakingsproject over specifieke situaties in bepaalde lidstaten) en een studie in de vorm van een inventarisatie van de verschillende procedures in de lidstaten. De Commissie heeft tevens richtsnoeren inzake systemen voor de bescherming van kinderen ingevoerd.

- In maart 2014 werden er verzoekschriften behandeld over discriminatie door de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk op grond van etnische afkomst, godsdienst en taal, en over de schending van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. In deze verzoekschriften wordt een aantal praktijken van de autoriteiten voor jeugdzaken in het Verenigd Koninkrijk en Nederland aan de kaak gesteld door indieners wier kinderen hun werden ontnomen en werden gescheiden van hun culturele en taalkundige achtergrond, en wier contact met hun kinderen tot een minimum werd beperkt. De leden van de Commissie verzoekschriften hebben de Commissie verzocht de toepasselijke wetgeving inzake vrij verkeer in de Europese Unie te herzien en te verbeteren, daar de meeste gevallen betrekking hebben op Europese burgers die met hun gezin naar een andere lidstaat zijn verhuisd om daar te wonen en te werken. Het Handvest van de grondrechten is niet van toepassing, daar in deze gevallen geen enkele wettelijke bepaling van de Europese Unie ten uitvoer wordt gelegd. Overeenkomstig artikel 51 is het Handvest uitsluitend van toepassing op de lidstaten wanneer zij de wetgeving van de Europese Unie ten uitvoer leggen. Enkele leden stelden voor een onderzoeksmissie aan het Verenigd Koninkrijk te brengen om de beweringen van de indieners te onderzoeken en tijdens de volgende zittingsperiode een openbare hoorzitting over deze kwesties te organiseren. De onderzoeksmissie is gepland voor herfst 2015 en in juli 2015 werd aan de Commissie verzoekschriften een studie gepresenteerd over adoptie zonder toestemming van de ouders. In deze studie worden de wet en de praktijk in Engeland en Wales vergeleken met die van de andere landen van de Europese Unie. In deze studie worden bovendien de procedures onderzocht die door de Engels rechtbanken worden gevolgd in kinderbeschermingsprocedures die betrekking hebben op een kind dat een band heeft met een andere lidstaat van de Europese Unie, en worden aanbevelingen gedaan voor de samenwerking tussen de lidstaten in toekomstige procedures.

Milieu

- Een voorbeeld van de verzoekschriften die werden gepresenteerd en behandeld tijdens de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften (in januari en oktober 2014), zijn de verzoekschriften met betrekking tot de milieu- en energievraagstukken in het

kader van de olie-exploratie op Fuerteventura en Lanzarote (Canarische Eilanden). Volgens de indieners kunnen deze diepwaterboringen een risico op aardschokken of olielekken veroorzaken. Door hun uitgesproken toeristisch karakter zijn de Canarische Eilanden bijzonder kwetsbaar voor een eventuele olieramp. De Europese Commissie is van mening dat het aan de nationale autoriteiten is om de wetgeving van de Europese Unie ten uitvoer te leggen en na te leven en ervoor te zorgen dat de risico's van dit soort activiteiten worden voorkomen. Deze olie-exploratieprojecten werden onderworpen aan een milieueffectbeoordeling die betrekking had op de directe en indirecte gevolgen van deze projecten voor het milieu, en de Commissie heeft zich ertoe verbonden zeer nauwlettend toe te zien op de naleving van de wetgeving van de Europese Unie.

Dierenwelzijn

- In april 2014 heeft de commissie een verzoekschrift besproken over het couperen van de staart van biggen in Denemarken, en hebben de leden de bevoegde beleidsafdeling verzocht een vergelijkend onderzoek uit te voeren naar deze praktijk in Denemarken, Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Nederland en België. In deze in november 2014 gepresenteerde studie wordt ingegaan op de in verzoekschrift nr. 0336/2012 aan de orde gestelde kwesties, het juridisch kader betreffende de bescherming van varkens, de mate van tenuitvoerlegging van de richtlijn inzake de bescherming van deze dieren wat betreft het couperen van de staart op basis van de beschikbare informatie, de huidige maatregelen en de maatregelen die in de toekomst kunnen worden genomen om een correcte toepassing van de richtlijn door de lidstaten te garanderen.

Personen met een handicap

- Uit talrijke verzoekschriften is gebleken met welke moeilijkheden personen met een handicap worden geconfronteerd en komt naar voren dat deze personen de fundamentele rechten en vrijheden als vastgesteld in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap niet genieten. De leden van de Commissie verzoekschriften nemen hun opdracht om een kader in te stellen voor de tenuitvoerlegging van het verdrag dan ook zeer ernstig. In 2014 heeft de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken beslist de Commissie verzoekschriften een rol toe te kennen bij de vergaderingen met betrekking tot de deelname van het Europees Parlement aan het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap.

Conclusie

De Commissie heeft 2014 uitgeroepen tot "Europees Jaar van de burger" en heeft de nadruk gelegd op de Europese verkiezingen, die hebben plaatsgevonden van 22 tot 25 mei. Het Europees Parlement en de Commissie verzoekschriften bevorderen de dialoog tussen de verschillende bestuursniveaus en het maatschappelijk middenveld, de representatieve en participerende democratie. De Commissie verzoekschriften is een belangrijk instrument waarover de burgers beschikken om beter te kunnen deelnemen aan het Europees democratisch proces. Zij stimuleert het debat, steunt de Europese burgers en informeert hen over hun rechten. De Commissie verzoekschriften wil de burgers een rechtstreekse verbinding

met de instellingen bieden om ervoor te zorgen dat die laatste oor hebben voor de concrete problemen van burgers.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMINGIN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	3.12.2015
Uitslag eindstemming	+: 17 –: 10 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Miriam Dalli, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Peter Jahr, Jude Kirton-Darling, Svetoslav Hristov Malinov, Notis Marias, Edouard Martin, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Yana Toom, Bodil Valero, Jarosław Wałęsa, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers	Marco Affronte, Jérôme Lavrilleux, Sven Schulze, Josep-Maria Terricabras, Janusz Wojciechowski
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Clara Eugenia Aguilera García, Lynn Boylan, Jens Gieseke, Csaba Sógor

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE

17	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Yana Toom
ECR	Notis Marias, Janusz Wojciechowski
EFDD	Marco Affronte, Eleonora Evi
GUE/NGL	Lynn Boylan,
S & D	Clara Eugenia Aguilera García, Miriam Dalli, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Jude Kirton-Darling, Edouard Martin, Marlene Mizzi, Gabriele Preuß
Verts/ALE	Josep-Maria Terricabras, Bodil Valero, Tatjana Ždanoka

10	-
PPE	Heinz K. Becker, Jens Gieseke , Peter Jahr, Jérôme Lavrilleux, Svetoslav Hristov Malinov, Roberta Metsola, Julia Pitera,Sven Schulze, Csaba Sógor, Jarosław Wałęsa,

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding